

Pintalaskimovajaatoiminnan lämpökatrihoito poliklinikalla

Sinulla on ultraäänitutkimuksen perusteella todettu hoitoa vaativa pintalaskimovajaatoiminta. Siihen parhaiten soveltuvaksi hoitomuodoksi on katsottu viallisten laskimorunkojen sulku suonensisäisellä lämpökatrihoidolla (radiofrekvenssi- tai laserablaatio).

Toimenpide tehdään paikallispuudutuksessa. Vialliseen laskimorunkoon laitetaan kanyyli, jonka kautta hoitokatri vietään paikoilleen laskimorunkoon. Tämän jälkeen laskimorungon ympärille ruiskutetaan laimeaa puudutusainetta ultraääniohjauksessa. Puuduteainepistoksia tehdään useita, jotta aine leviää tasaisesti hoidettavan suonon ympärille koko hoidettavalle alueelle. Puuduteainepistokset aiheuttavat hieman kipua, mutta sitä kuvataan lievemmäksi kuin esim. hammaslääkärin hoidon aiheuttama kipu.

Varsinaisessa hoitotapahtumassa vajaatoimintaisen laskimon sisällä oleva katetrin kärki lämpenee ja sillä kuumennetaan viallinen suonirunko kiinni. Riittävän puuduteaineen laitton jälkeen varsinainen lämpökäsittely on kivuton. Lämpökäsittelyn lisäksi paikalliset sivuhaarakohjut voidaan hoitaa vaahtoruiskutuksella. Toimenpiteen lopuksi hoidettuun jalkaan puetaan mittojen mukaisesti valittu reisimittainen hoitosukka. Toisinaan, mikäli viallisen suonon anatomia sallii, voidaan hoito toteuttaa myös liimakatetrilla, jolloin tarvittava puudutus on vähäisempi ja jatkohoito kevyempi. Toimenpiteeseen valmistautuminen on kuitenkin samanlainen riippumatta siitä, millainen katrihoito toteutetaan.

Ennen toimenpidettä

- Peseydy ennen toimenpidettä
- Pue yllesi lahkeettomat alushousut (ei boxer-malliset)
- Ota 1 g parasetamolia noin tunti ennen toimenpidettä

Toipuminen

- Toimenpiteen jälkeen saat nousta liikkeelle välittömästi. Hoidetulle jalalle voit varata heti. Toimenpidepäivänä kevyt liikkuminen ja kävely on suotavaa.
- Istuessa olisi hyvä nostaa jalka kohoasentoon rahille tai toiselle tuolille.
- Autolla ajamista ei suositella heti toimenpiteen jälkeen, vaikka et olisi saanut väsyttäviä suonensisäisesti annettavia lääkkeitä.

Hoitosukka

- Toimenpiteeseen liittyen pitkää hoitosukkaa pidetään yhtäjaksoisesti _____ päivän iltaan saakka, jolloin sukan ja mahdolliset haavateipit voi ottaa pois sekä käydä suihkussa. Sukka pestään.

- Hoitosukka annetaan sairaalasta toimenpiteen yhteydessä.
- Tästä eteenpäin voit halutessasi käyttää hoitosukkaa lähipäivät, jos sen käyttö tuntuu hyvältä. Ylläpitohoitona on suositeltavaa, että käytät polvipituista tukisukkaa, riippumatta siitä, millä hoitotavalla kohjuja on käsitelty. Suonikohjuihin liittyy yleisesti myös imunestekierron häiriö, mikä aiheuttaa jalkojen turvottelutaipumusta ja minkä hoidossa polvipituinen tukisukka on hyvä apu.
- Saunomisesta kannattaa pidättäytyä lähipäivien aikana, koska lämpö aktivoi pintaverenkiertoa ja laajentaa laskimoita.
- Liimakatetrihoidon jälkeen ei toimenpiteeseen liittyen ole tarvetta hoitosukalle.

Liikunta

- Normaali liikkuminen tai kävely ei vaaranna hoidon lopputulosta
- Hikiliikunnan voit aloittaa n. kahden viikon kuluttua toimenpiteestä, voitisi mukaan.
- Jalkojen kohoasento vähentää turvotusta.
- Yhtäjaksoinen paikallaan seisominen puolestaan lisää turvotusta - vältä sitä tai minimoi haitta käyttämällä tukisukkia.

Kivun hoito

- Hoidetun laskimon alueella saattaa esiintyä punoitusta tai arkuutta ensimmäisten viikkojen aikana toimenpiteestä.
- Hoidettu suoni saattaa myös tuntua kiristävänä, aristavana juosteena ihon alla.
- Hoidetussa jalassa saattaa olla mustelmia, muhkuroita ja tunnottomia alueita, jotka yleensä paranevat itsestään muutamassa viikossa.
- Ota kipulääkettä kahden päivän ajan toimenpiteen jälkeen säännöllisesti ja sen jälkeen tarvittaessa.

Ota yhteyttä lääkäriin, jos

- Hoidettuun raajaan kehittyy erittäin voimakas turvotus tai laaja-alainen syvä kipu, joka haittaa kävelemistä.
- Sinulle tulee yhtäkkinen hengenahdistus tai rintakipu.
- Haavoista on jatkuvaa runsasta verenvuotoa tai jos sinulla on tulehdusoireita (kuumotusta, punoitusta, turvotusta ja lämmön nousua yli 38 astetta, joka kestää yli vuorokauden).

Ensisijaisesti ota yhteyttä omaan terveyskeskukseen.

Voit ottaa yhteyttä arkisin kirurgian poliklinikalle p. 014 269 1426 ma-pe klo 9-11 ja 12-14 tai päivystysaikaan Keski-Suomen Sairaala Novan päivystysnumeroon 116 117